

Forfatter: Monrad, Ditlev Gothard

Titel: BREV TIL: Ørsted, Hans Christian FRA: Monrad, Ditlev Gothard (1839-04)

Citation: Monrad, Ditlev Gothard: "BREV TIL: Ørsted, Hans Christian FRA: Monrad, Ditlev Gothard (1839-04)", i *Breve fra og til Hans Christian Ørsted*, Th. Linds, s. 484.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002053861-X00-shoot-L002053861X000133.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til Hans Christian Ørsted

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til H. C. Ørsted.
Sidst April 1839.

Naar man er ene, langt borte fra Frænder og Venner, saa kan det ikke feile, at man lader den forbigangne Tid passere Revü for sig, at man af og til holder Mønstring af sine Erindringer. Og naar jeg saaledes her i Staden Paris Rues. 485de Chartres Nr. 7 og 9, 6te Etage med Udsigt over Tuilliererne, lader Aarene 1830—1838 defilere forbi mig, saa spiller den polytechniske Lærestanstalt og Deres Høivelbaarenhed, en ikke ubetydelig Rolle i disse Vüer. Snart er jeg i Bygningen til St. Pedersstræde i en talrig Forsamling, og ved Deres Ord aabner der sig for mig en ny Verden, som jeg endnu haaber ei i Fremtiden at blive aldeles berøvet ved heterogene Studier; snart er jeg ene med Dem paa Deres Studerekammer og taler med Dem om alle mine Anliggender, Planer og Sorger; og snart er jeg med Dem paa første Sal og seer Dem i al Deres Rigdom, seer Dem omgivet af hele Deres Familie, hvoraf enhver enkelt Person fra Nicolai til Frøken Karen er mig interessant, og, hvis paagjeldende Personer eiskulde finde det for nærgaaende, er mig kjær. For al den Nydelse og al den Nytte, som jeg har høstet af mit Forhold til Dem, modtage De, Hr. Etatsraad, modtage Fruen og alle Deres min inderlige og oprigtige Tak!

1ste Mai. Jeg blev igaar afbrudt ved Kanonernes Torden, der forkyndte, at Kongens Fest begyndte. Folket var just ikke synderlig entusiastisk, det var, som min ægyptiserede franske Contubernal sagde: morne. Og det er da heller ikke Under; thi det lider uhyre ved den lange ministerielle Crisis. Jeg kunde have stor Lyst mundtlig at drøfte med Dem de nuværende politiske Forhold; men da dette ikke kan lade sig gjøre, saa maa jeg lade mig nøie med den rigtignok meget tarvelige Erstatning, at udvikle mine egne Tanker for Dem. Jeg skal bestræbe mig, for at være kort, for ei at trætte Dem. Jeg troer, at man med fuld Ret begynder en ny Æra i den franske Politik med Coalitionen. Før denne var Regjeringens Forhold til Folket og dettes revolutionaire Tendentser den egentlige politiske Kampplads; men med Amnestien synes Skuepladsen ats. 486være forflyttet op i selve Regjeringen, og Kongens Forhold til Ministrene og de Deputeredes Kammer var det Spørgsmaal, der dannede Coalitionen. Le roi règne et ne gouverne pas eller med andre Ord: Ministrene skulle ndgaae af de Deputeredes Kammers frie og kraftigt udtalte Majoritet, de skulle være frie selvstændige Mænd, og de skulle ikke være bøielige Redskaber i Kongens Haand, thi i dette Tilfælde blive de „transparente“, og deres Ansvarlighed er et Bedrag. Jeg behøver ikke at gjøre opmærksom paa, hvorledes det constitutionelle Monarchies Modsigelse under denne Kamp begynder at træde op i Folkets Bevidsthed. Skulle Ministrene ndgaae af Kamret, og skulle de have en bestemt Villie, saa bliver Kongen et Intet, og hvis Kongen skal have en bestemt Villie, saa blive Kamrene et Intet; thi Eenhed maa der findes i Statens Maskine, hvis den ei skal gaae istaae. Lammenais siger derfor i et lille Skrift, som er udkommet for nogle Dage siden: det constitutionelle Monarchie er egentlig ikke andet end en Republik; thi Kongen tilstaaer selv, at han skal og vil rette sig efter Majoriteten i de Deputeredes Kammer; men det er en slet Republik, thi den skjuler Statens sande Væsen, og den tillader at indsmugle modsatte Principer. Naturligviis er det kun det republikanske Partie, som driver Modsigelsen til dens yderste Consequents; men hele Coalitionen har været enig i, at Kongens personlige Indflydelse skal indskrænkes. Under dette Banner have Doctrinairer, Venstre, venstre Centrum, Republikanere og Legitimister kæmpet; og Landet har ved de nye Valg givet dem Medhold. — Esteral det moleiske Ministerium er faldet, have de, hvad der da falder af sig selv, begyndt deres gamle Kjævlerier, og, jeg veed ikke hvor mange Uger der er hengaaet, uden at noget nyt Ministerium har kunnet danne sig. Før Seiren var man enig i, at Ministrene skulle være selvstændige Personer; men efter Seiren er man bleven enig om, hvori de skulle være selvstændige.s. 487Uagtet det unægtelig forholder sig saa, tør jeg dog ikke fraskrive Regjeringen al Deel i den ministerielle Crisis. Regjeringen har nalurligviis altid en Mængde Stemmer til sin Disposition, og det er unægtelig meget godt, naar den bruger dem til at styrke den egentlige Majoritet i Kamret, og til at forhindre, at Kamret ei deler sig i to Dele, der ere lige store, hvilket gjør al Regjering umulig; men det er meget slemt, naar den bruger dem til at forstærke Minoriteten og saaledes selv frembringe det, den skulde forebygge. Hvorledes det endogsaa forholder sig med denne Labyrinth af Chicaner og Personligheder, saa staaer følgende Facta fast. Venstre er betydelig stærkere ved de nye Valg, venstre Centrum har sluttet en som det synes varig Pagt med dette Parti, og da venstre Centrum har i sin Midte Folk, som har været ved Affairerne, saa maa nødvendigviis Venstre, det „anarchiske“ Venstre, vinde i moralsk Kraft hos Folket. Hertil kommer, at de demokratiske Bevægelser have fremkaldt en tilkommende Petition om Nationalgardens Valgrettighed. I Korthed: Indskrænkning af Kongens personlige Indflydelse, Venstres Overvægt, Tendents til at begrunde Regjeringen paa en bredere demokratisk Basis, forekommer mig at være de fremspringende Punkter i det sidste Halvaars politiske Liv.

Dog disse mulig revolnliouaire Elementer paralyseres derved, at man er kjed af den evige Theoriseren om Statens Lykke; man vil nu selv for sin egen Person være lykkelig, man vil være rig, vil have Raad til at gifte sig; man vilde vel grumme gjerne have, at Rhinen var Frankrigs Grændse, men føler sig dog meget veltilfreds, naar man kan holde sig en Ridehest og en Grisette. — Tilgiv mig, hvis jeg har kjedet Dem med denne lange Passiar. Efter min oprindelige Plan tænker jeg stærkt paa at reise til Orienten, hvis jeg kan faae den fornødne Understøttelse. Kommer Fruen iaar til at reise til Fredensborg? — Det er nyt Pant paa den Lykke, som venter mig, at mins. 488tilkommende Hustru i enhver Henseende sympathiserer med mig med Hensyn til Beboerne af et vist Sted i Studiestræde, hvor jeg saa tit er kommen. Med mange Hilsener til Fruen, Deres Frøken Døttre og Deres Sønner, Hr. Lector Scharling og Dahlstrøm, modtage De, Hr. Etatsraad, Forsikringen om min ærbødige Høiagtelse og taknemmelige Hengivenhed.

Monrad, Ditlev Gothard, *Breve fra og til Hans Christian Ørsted*,

Deres
D. G. Monrad.